

CONTRIBUȚII LA CUNOAȘTEREA AVIFAUNEI MARAMUREȘULUI
Alexandru FILIPAȘCU

Maramureșul propriu-zis este depresiunea montană relativ vastă, cuprinsă, ca unitate geografică distinctă, între Tisa, munții vulcanici de NV (Oaș, Gutii, Țibleși, Munții Rodnei și Munții Maramureșului (fragment al Carpaților Păduroși). Atât datele vechi, cit și cercetările mai recente asupra acestui ținut, în ceea ce privește fauna de păsări, sînt foarte puține.

Vizitînd de cîteva ori regiunea, între anii 1955 - 1968, în special Valea Vișăului și afluenții acestuia (între Bistra și Vaser), considerăm interesante observațiile ornitologice efectuate cu aceste ocazii și redată sintetic în cele ce urmează, spre a obține în linii generale aspectul ornitofaunei întîlnite * :

1) *Ardea c. cinerea* (E-r), 2 expl. ad. și juv., 1955, VIII-Pe.; 1 expl., în zbor, 1956, VII. 4-Cr.; 2 expl. 1956, VII.7-Bi, și 1 expl. 1956, VII.9-Le. 2) *Anser a. albifrons* (T-f) în special primăvara, migrează în lungul văilor. 3) *Anser anser* (T-rm.) cca 25 expl. V-E, peste Vf. Moșului (Pietrosul), 1967.III.11. 4) *Anas querquedula* (T-c) pe riuri și izvoare, mai ales primăvara. 5) *Aquila ch. chrysaetos* (E-f) 20.IV.1962 numeroși în pasaj PoS; 1 per. 1959 IV.25-Mt. Zarob; 3 expl. D. Vivodin și 1 per. D. Chicerii (Pe), 1956.VII.; etc. 7) *Accipiter n. nisus* (H. parțial N-c) primul expl. Vf. Moșului (Pietrosul) în 1956.X.15. 8) *Accipiter gentilis* (S-rm) Piciorul Moșului (Pietrosul) 1 expl. 1966. XI. 5; 1968. VI. 4, 1 expl. Preluca Tătarilor (Prislop); etc. 9) *Milvus m. migrans* (E c)/1956. VII.: 4-Ru., 7-Bi., 12-Pe.; 1960.VI.24. 2 expl. Săcel (gară); etc. 10) *Falco s. subbuteo* (E.c) 1956.VII.4, 1 per. Le.; 1 per. 1955.VII, 1962.IX.20 și 1968. VI.4 - Pe., Cr. etc. 11) *Falco p. peregrinus* (T. N-fr) 1 expl. 1956.VII.12 - D. Vivodin (Pe). 12) *Falco t. tinnunculus* (E-f) la 28.IV.1959 deja o pereche pe Mt. Stinișoara (Masivul Farcău-Mihailcecul). 13) *Lyrurus t. tetrix* (S-r/p) 1956. VII. 12. Mt-Tomnatic; 1959.IV.27 - 28 Munții Stinișoara și Groapa, rotit 3 masc., 2 fem.; inform. rotit și pe Pop Ivan, M. Tomnatic, Copiaș; locuiește desimile de jneapăn și ienupăr, în zona subalpină. 14) *Tetrao urogallus major* (S-relativ f.) Bătăi de cocoși pe M. Zarob (cca 25 masc.), Mt. Gotcari, Mt. Blidăreasa, Mt. Tomnatic etc.; culminația rotitului în medie 22-28. IV; dimensiunile a 3 cocoși colectați : lt. 804, a. 345, c.257, t. 71, cc. 51 - 1959. IV.25.; lt. 847, a. 362, c. 291, t. 72, cc. 42 - 1961. IV.21; lt. 864, a. 366, c. 312, t. 72, cc. 50 - 1961.IV.22 (Mt. Zarob). 15) *Tetrastes bonasia rupestris* (S-f) mai ales în zona de păduri amestecate. 16) *Perdix p. perdix* (S-rm.) zona dealurilor (V. Vișeului) și goluri de munte : Munții Tomnatic și Pop Ivan (1956.VII.12 - 2 familii), 1959.IV.27 Mt. Stinișoara -- 1 stol, 20 expl., 1967 - 1968 Mt. Moșul (Pietrosul) stol a 25 - 30 expl. și perechi cloitoare din IV-a începînd, pînă lingă lacul Iezer. 17) *Coturnix c. coturnix* (E-r) Pr. Le. etc. 18) *Crex crex* (E-p) V. Vișeului. 19) *Charadrius dubius cronicus* (E-rm) 2 per. cu pui, 1956.VII.11 - Pe., 1 per. 1959. VI.26. - Le.; pe bancuri de pietriș-nisip. 20) *Scolopax r. rusticola* (T, N-rm.) treceri intense de primăvară, peste munte (Mt. Gotcari-1961.IV.20 seara, 40 expl. !); la Mt. Zarob treceri mai intense IV.17-25 (1959, 1960). 21) *Tringa hypoleucos* (E-r) Pe., Le. Rp.; urcă pe V. Ruscovei pînă la V. Socalăului (1 per. 1961.IV.19 - Pk). 22) *Columba p. palumbus* (E-c) dealuri înalte, munte. 23) *Streptopelia t. turtur* (E-f). 24) *Streptopelia d. decaocto* (S-p) 1 expl. 1962.IX.28 - Bo; Vj. (1961-62); 1 per. 1966. IX.2 - Pe. 25) *Cuculus canorus* (E-f). 26) *Athene n. noctua* (S-c). 27) *Aegolius f. funereus* (S-r) 1959.IV.25 cîntec de împerechere Mt. Zarob; 1968.IV.15. idem Mt. Moșul (Pietrosul); numai în centura cînelor spre limita superioară a pădurii. 28) *Strix. a. aluco* (S-c). 29) *Caprimulgus e. europaeus* (S-f) zona dealurilor. 30) *Coracias g. garrulus* (T-r) 1955. VII. -- Pe. 31) *Upupa e. epops* (E-f) pătrunde adînc în zona montană, pe văi (1961.IV.20 sosită deja la PoS). 32) *Picus v. viridis* (S-f) zona dealurilor; 1956.VII.6 - Pa. 33) *Picus c. canus* (S-c). 34) *Dryocopus martius*

* Prescurtări folosite în text :

a. Pentru indicarea frecvenței : fr = foarte rar, r = rar, p = puțin numeros, rm. = remarcabil, c = comun, f = frecvent, n = numeros, tn. = foarte numeros.

b. Pentru termenii geografici : Mt. = munte, D. = deal, Mții. = Munții, V = valea.

c. Pentru localități : Bi = Bistra, Cr. = Crasna, Pa. = Paltin (gară CFF pe V. Crasnei), Pe. = Petrova, Le. = Leopordina, Vj. = Vișeu de Jos, Vs. = Vișeu de Sus, Bo. = Boiceol, Ru. = Ruscova, Rp. = Repedeia, PoS. = Poentele de sus, Munte, Cv. = Cvașnița (cătun pe V. Ruscovei), Soc. = Socalău (gară CFF, V. Ruscovei) GuRi. = Gura Ricii (idem), Pk. = Paulik (idem).

d. Pentru indicațiile zoogeografice și migrație : H = oaspete de iarnă, E = oaspete de vară, N = cloitor, T = de pasaj S = sedentar.